

Анна ЛЯШЕНКО, редактор напрямку

ОБЛІК САМОСТІЙНО ВИГОТОВЛЕНИХ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Ситуація: бюджетна установа з метою покращення умов проживання студентів власними силами виготовляє меблі для гуртожитку. Для цього за кошти спецфонду вона придбаває деякі необхідні матеріали (цвяхи, клей тощо) та отримує дошку соснову від відокремленого структурного підрозділу за операціями з внутрішньовідомчої передачі. Як таке виготовлення відобразити на рахунках бухобліку?

Загальні положення

Основні засоби (далі – ОЗ) – це матеріальні активи, які утримуються для використання їх у виробництві/діяльності або при постачанні товарів, виконанні робіт і наданні послуг для досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб суб'єкта держсектору або здавання в оренду іншим особам і використовуються, за очікуванням, більше одного року (абзац п'ятнадцятий п. 4 розд. 1 НП(С)БОДС 121).

Об'єкт ОЗ визнається **активом**, якщо (п. 2 розд. 2 НП(С)БОДС 121):

- існує ймовірність отримання суб'єктом держсектору майбутніх економічних вигід, пов'язаних з його використанням, та/або він має потенціал корисності для суспільства;
- вартість об'єкта ОЗ може бути визначена.

Собівартість виробництва (створення) об'єкта ОЗ складається з витрат, понесених суб'єктом держсектору на його виготовлення (створення), з урахуванням (п. 6 розд. 2 НП(С)БОДС 121):

- сум, що сплачують постачальникам активів та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (без непрямих податків);
- реєстраційних зборів, державного мита та аналогічних платежів, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт ОЗ;
- ввізного мита;
- непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) ОЗ (якщо вони не відшкодовуються суб'єктові держсектору);
- витрат зі страхування ризиків доставки ОЗ;

- витрат на транспортування, установку, монтаж, налагодження ОЗ;
- інших витрат, безпосередньо пов'язаних із доведенням ОЗ до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою.

Зверніть увагу! Фінансові витрати не включаються до первісної вартості ОЗ, придбаних (створених) повністю або частково за рахунок запозичень (за винятком фінансових витрат, які включаються до собівартості кваліфікаційних активів відповідно до НП(С)БОДС).

Порядок обліку

Розглянемо на умовному прикладі, як показати в обліку операцію з виготовлення меблів власними силами.

Приклад

За кошти спецфонду установа придбала витратні матеріали для виготовлення меблів на загальну суму 3 500 грн. За операціями внутрішньовідомчої передачі було отримано дошку соснову загальною вартістю 10 000 грн. Зарплата персоналу, що був задіяний для виготовлення меблів, становить 25 000 грн., нарахування на зарплату – 5 500 грн., витрати на оплату комунальних послуг – 1 200 грн.

Працівниками установи було виготовлено: шафи для одягу – 6 шт. вартістю 6 700 грн. за одиницю, дворівневі полиці для книг – 10 шт. вартістю 500 грн. за одиницю.

Облік цих операцій ведеться так:

(грн.)

№ п/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума
1	2	3	4	5
1	Оприбутковано витратні матеріали, отримані від постачальника	1513	6211	3 500
2	Перераховано плату за витратні матеріали	6211	2313	3 500
3	Оприбутковано дошку, отриману за внутрішньовідомчою передачею	1513	6611	10 000
4	Передано запаси в переробку:			
	– витратні матеріали	8113	1513	3 500
	– дошку, отриману за внутрішньовідомчою передачею	6611		10 000
5	Віднесено до капітальних інвестицій суму витрат, понесених на виготовлення ОЗ	1311	8113	3 087
			6611	8 900
6	Віднесено до капітальних інвестицій суму витрат (витратних матеріалів та дошки), понесених на виготовлення інших необоротних матеріальних активів (далі – ІНМА)	1312	8113	413
			6611	1 100
7	Віднесено на витрати суми:			
	– нарахованої та виплаченої зарплати працівникам, що були задіяні у виготовленні ОЗ та ІНМА	8111	6511	25 000
	– ЄСВ, нарахованого на зарплату працівників	8112	6313	5 500
8	Віднесено до капітальних інвестицій суму витрат на нарахування та виплату зарплати працівникам, які виготовляли:			
	– ОЗ	1311	8111	22 250
	– ІНМА	1312		2 750
9	Віднесено до капітальних інвестицій суму витрат на нарахування ЄСВ на зарплату працівників, які виготовляли:			
	– ОЗ	1311	8112	4 895
	– ІНМА	1312		605
10	Нараховано та включено до витрат виробництва суму оплачених комунальних послуг	8113	6211	1 200
11	Віднесено до капітальних інвестицій суму оплачених комунальних послуг	1311	8113	1 068
		1312		132
12	Оприбутковано готову продукцію та введено меблі в експлуатацію:			
	– шафи для одягу	1016	1311	40 200
	– дворівневі полиці для книг	1113	1312	5 000
13	Вилучено з доходу звітного періоду і віднесено на цільове фінансування суму поточних витрат, включених до первісної вартості ОЗ та ІНМА	7111	5411	35 200
14	Зменшено суму зобов'язань за внутрішніми розрахунками	6611	5411	10 000
15	Збільшено суму внесеного капіталу	5411	5111	45 200
16	Нараховано амортизацію в розмірі 50 % на момент уведення в експлуатацію дворівневих полиць для книг	8114	1412	2 500
17	Наприкінці звітного періоду закрито рахунок витрат	5511	8114	2 500

Усі витрати, понесені в процесі виготовлення ОЗ та ІНМА, акумулюються та обліковуються на рахунку **13** «Капітальні інвестиції», який призначений для обліку витрат на придбання або створення матеріальних і нематеріальних необоротних активів, довгострокових біологічних активів.

За **дебетом** рахунка 13 відображається збільшення витрат суб'єкта держсектору на придбання або створення необоротних активів, зокрема суми, сплачені за придбання, виконання будівельно-монтажних робіт, реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, суми ввізного мита, суми непрямих податків (якщо вони не відшко-

довуються суб'єктові держсектору), витрати зі страхування ризиків доставки, витрати на транспортування, установку, монтаж налагодження тощо, витрати на поліпшення об'єкта ОЗ (реконструкцію (реставрацію), модернізацію, добудову, дообладнання) та суми витрат, пов'язаних з удосконаленням нематеріальних активів і підвищенням їх можливостей та продовженням строку використання.

За **кредитом** рахунка 13 відображається зменшення витрат на придбання або створення необоротних активів (введення в експлуатацію придбаних або створених необоротних активів тощо).

До моменту введення в експлуатацію ОЗ та ІНМА витрати на їх створення обліковуються на рахунку 13. Під час введення в експлуатацію ОЗ та ІНМА складається **Акт введення в експлуатацію основних засобів** за формою, затвердженою наказом Мінфіну від 13.09.16 р. № 818 (далі – Наказ № 818). Цей акт застосовується для оформлення господарських операцій із зарахування об'єктів незавершених капітальних інвестицій до складу придбаних, створених (виготовлених) ОЗ, а також для введення в експлуатацію безплатно отриманих ОЗ.

Для довідки: до акта вноситься така інформація про ОЗ: назва об'єкта, інвентарний (номенклатурний) номер, первісна і ліквідаційна вартість, строк корисного використання, рік випуску (побудови), номер паспорта, коротка характеристика об'єкта тощо.

Крім того, бухгалтерською службою обов'язково відкривається **Інвентарна картка обліку об'єкта**

основних засобів за формою, затвердженою Наказом № 818. Інвентарна картка є реєстром аналітичного обліку ОЗ. Вона заповнюється в одному примірнику на підставі акта введення в експлуатацію ОЗ, акта приймання-передачі ОЗ, технічної та іншої супровідної документації, а також інших первинних документів.

У картці наводяться: назва об'єкта, інвентарний (номенклатурний) номер, рік випуску (побудови), паспорт (модель, тип, марку), місцезнаходження об'єкта при оприбуткуванні, первісна, ліквідаційна вартість та вартість, яка амортизується, строк корисного використання, коротка характеристика об'єкта, зміни у вартості об'єкта, сума нарахованої амортизації тощо.

Також для обліку однорідних об'єктів ОЗ, які мають одне і те саме призначення, однакову технічну характеристику і вартість можна відкрити **Інвентарну картку групового обліку основних засобів** за формою, затвердженою Наказом № 818.

ВИСНОВКИ

Незалежно від способу придбання ОЗ (за плату чи створено самостійно) слід контролювати всі витрати, понесені на доведення об'єкта до стану, у якому він визнається активом і може виконувати певні функції. Треба пам'ятати, що первісна вартість об'єкта ОЗ може формуватися за рахунок як капітальних, так і поточних витрат (витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження ОЗ тощо). У разі виготовлення ОЗ власними силами ми акумулюємо всю інформацію про здійснені витрати, яка є підставою для формування первісної вартості новоствореного об'єкта ОЗ.

Анна СЕМЕНЕНКО, консультант

ЯК ОТРИМАТИ СУБВЕНЦІЮ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ЦНАП

Ця консультація допоможе місцевим радам підготуватися до створення структур з надання адміністративних та інших послуг населенню, навіть якщо для цього поки що недостатньо коштів.

Які вимоги до створення ЦНАП?

Виходячи з наданих законодавством повноважень, місцеві ради на сьогодні мають опікуватися створенням центрів надання адміністративних

послуг (далі – ЦНАП), а для цього передусім треба належно оформити документи.

Перелік міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад, які мають намір створити